

Postaárak, autókártyák, benzin

Nemzeti Alapítvány

Rádiófelex

Drágább a bélyeg

A Magyar Posta Vállalat az MTI útján közli, hogy 1991. január 7-től átlagosan 50 százalékkal emeli a külföldre feladott levélpostai küldemények díjait. Ennek megfelelően a 20 grammos levelekre az eddigi 20 forint helyett 30 forint értékű bélyegyet kell ragasztani. A képes levelezőlapok díja 14 forintból 20 forintra emelkedik. A külföldre szóló, ajánldékküldeményeket tartalmazó kis csomagok díjai az átlagosnál kisebb mértékben

emelkednek, a 2 kilogrammos kis csomag díja 200 forintból 220 forintra változik. Továbbra is belföldi díj-szabás szerint kell díjazni a szomszédos országokba, valamint a Bulgáriába és Lengyelországba szóló 20 grammos leveleket és levelezőlapokat. Január 7-étől emelkednek — a papírpári termelőiár-változások miatt — egyes postán árusított érték-cikkelt, levélpapírokat, borítékok, egységdobozok árai is.

Sláger a fél disznó

Csengey Dénes, a Nemzeti Alapítvány „szülőatyja” csütörtökön arról tájékoztatta az MTI-t, hogy folyamatosan érkeznek a jótékony célt szolgáló javak a számlákra és a szervezőkhöz. A mecénások nem csupán pénzzel segítik az alapítványt, hiszen akad, aki fél disznót, egy zsák krumplit,

vagy értékes műkincset ajánlott fel. Ez utóbbiakat az alapítvány szellemiségének megfelelően eljuttatják a rászorulóknak, illetve a hasznosításukat megszervezik. Széles skálán mozog a számlára érkező pénzek nagyságrendje is: 50 forint és 5 millió forint egyaránt előfordult.

Fegyveres rablók, fegyvert halmozók

Munkanélküli MHSZ-titkár a benzinkútrabló

Az új esztendő első megkezdését Bak Péter, 24 éves recski lakos okozta az egri rendőrkapitányságon: január 1-jén, 11 órakor azzal jelentkezett az ügyeleten, hogy kéri az őrizetbe vételét, mert 1990. február 5-én ő rabolta ki a budapesti, XIII. kerületi, Dagály utcai benzinkutat. Az esetről annak idején bő terjedelemben számolt be az írott és az elektronikus sajtó; meglehetősen öltözött, fején bukósíkkot viselő férfi pisztollyal kényszerítette a benzinkút kezelőjét a 45 ezer forintnyi bevétel átadására.

Bak Péter, amint előzetes meghallgatása során elmondta, a rablás elkövetése idején munkanélküli volt, de társadalmi munkában ő látta el a recski MHSZ-titkár feladatait. Így juthatott a rabláskor használt MCM sportpisztolyhoz. A pénzre

szorító adósságainak kifizetésére volt szükség — a rablással szerzett pénz ehhez azonban kevés volt.

Érdekessége az esetnek, hogy Bak Péter a rendőrségen való jelentkezése időpontjában már állásban volt: egy Recskhez közeli, kiürített katonai lakatnyában teljesített szolgálatot, polgári fegyveres őrként.

A Dagály utcai rablás körülményeiről olyan pontos részletekkel szolgált, hogy Egerben őrizetbe vették, majd átadták az ügyben területileg illetékes Budapesti Rendőr-főkapitányságnak. A Heves Megyei Rendőr-főkapitányság illetékesei a csütörtökön tartott sajtótájékoztatón elmondták, hogy Bak Péter önkéntes jelentkezését valószínűleg félelem motiválta, a rendőrségi őrizetbe vétel menekülést jelentett számára.

Lopott leventepuskák Nógrádsípeken

Egy ellopott motorfűrészkerestek és egy kisebbfajta fegyverraktárt találtak a szécsényi rendőrök egy nógrádsípei lakásban. A történet december 26-án kezdődött: az akkor még ismeretlen tettes ekkor lopott el Szenté István nógrádsípei műhelyéből több szerszám mellett egy negyvenezzer forint értékű motorfűrész. Bejelentés nyomán ismertté vált a gyanúsított személye, ezért a szécsényi rendőrkapitány január 2-án kiadta a házkutatási parancsot. A rendőrségi akció Oláh Miklós büntetlen előéletű, 37 éves nógrádsípei lakos lakásán csütörtökön hajnalban fejeződött be. Előkerült a szerszámkészlet és a fűrész, az alapos akció azonban nem várt meglepetést is hozott.

Különbőle rejtékhelekről — így többek között a vályogfalból — előkerült 2 darab kispuska (közismert nevén leventepuska), 1 darab gyorstüzelő sportpisztoly, 3000 darab kispuska-töltény, 1600 darab légpuska-töltény, 90 darab hilti szögbelevő patron. Oláh Miklós elismerte, hogy e kisebbfajta arzenál az 1989. november 14-én, a nógrádsípei MHSZ-klubban elkövetett betörésből származik. A házkutatás során lefoglaltak továbbá 2,75 kilogramm paxit robbanóanyagot, a hozzávaló gyutacsokkal együtt. Az utóbbiak származási helye egyelőre még ismeretlen. A beismerő vallomást tett Oláh Miklóst őrizetbe vették, s ügyében a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

A keleti valutákról...

Mivel sok a félreértés a magyar turisták körében a tulajdonukba került rubel-elszámolású valuták visszaváltásával kapcsolatban, ezért a Magyar Nemzeti Bank a legfontosabb tudnivalóira ismételt felhívja a lakosság figyelmét. A turisták által múlt év december 31-éig a valutaadóhelyeknél megvásárolt bolgár leva, lengyel zloty, román lej, szovjet rubel fizetőszerzők maradványa idén január 20-áig váltható vissza. A visszaváltásnál a december 31-én érvényben levő árfolyamokat veszik figyelembe. Csak abban az

esetben lehet a pénzt visszaváltani, ha az összeg eredetét a valutakiviteli engedéllyel igazolni tudják. Visszaváltásra a hazaérkezéstől, vagy ha az utazás elmaradt, a kiviteli engedély lejártától számított nyolc napon belül van lehetőség. Természetesen a külföldi bankjegyeket csak a kiviteli engedélyben igazolt összegig váltják vissza forint-ra január 20-áig. A csekk-beváltásból származó bankjegyek pedig csak letétre vehetők át. Amennyiben a valutakiviteli engedély hiányzik, a visszaváltásra nincs lehetőség.

...s az autós zöld kártyákról

A Kelet-Európába utazó autós turistáknak ajánlatos, hogy a határátlépés előtt beszerezzék a nemzetközi gépjármű biztosítási bizonylatot, a zöld kártyát. Erre az érintett országok közötti elszámolási rendszer megváltozása miatt van szükség. Bulgáriába, Lengyelországba, Romániába utazó magyar rendszámú gépjárművek esetében fordulhat elő,

hogy ha nem rendelkeznek zöld kártyával, megíúsulhat a beutazás, illetve a turistákat a határizet- és vám-szervek konvertibilis devizafizetés ellenében engedik csak be az országba. A zöld kártya a Hungária Biztosító, az Állami Biztosító, valamint a Magyar Autóklub irodaiban szerezhető be, s 30 forintba kerül a kiállítás.

Benzinjegyet Szlovákiában

A szlovák sík központokba autóval induló magyar turisták a budapesti, valamint több vidéki Expressz irodában vásárolhatnak a szomszédos országba beváltható benzinjegyet. A fővárosban az IBUSZ Tanács körüli főirodája is foglalkozik üzemanyagjegy-árusítással, bár ott az év végi megnövekedett forgalom miatt elfogytak a jegyek, és ezeket január első napjaiban még nem sikerült pótolni. Várhatóan a jövő héten már az IBUSZ-nál is ki tudják elégíteni az igényeket.

A 90-es októszámu benzinhez szolgáló, 10 liter erőjegyeket a magyar utazási irodák 455, a 96-os októszámu pedig 505 forintért árusítják. Ugyanezt északi szomszédainknál 180, illetve 200 koronaért lehet megvásárolni. A Cedok budapesti irodájától szerzett információ szerint a benzinjegyek ugyan a 10 literes mennyiségű szerepel, a kutaknál azonban az autósok — a benzináremelés miatt — ennél kevesebbet, egy átváltási táblázat alapján kiszámított mennyiségű üzemanyagot kapnak.

A SZOTE-ügy miniszteri szemmel

Dr. Surján László válasza dr. Szilárd János rektornak lapunkban közzétett levelére

Tisztelt Rektor Úr!

Köszönöm 1990. október 21-i keltetésű, a Délmagyarországban megjelent levelét, amelyben a vezetések alatt működő egyetem gondjairól tájékoztatt. Köszönöm azon tevékenységét is, mely biztosítja a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem működőképességét és rendjének megőrzését.

Az október 31-én létrejött találkozón Rektor úr is egyetértett azzal a javaslattal, hogy az egyetemnek minél előbb megújulása érdekében dolgoztassék ki az a Szervezeti és Működési Szabályzat, amely új Oktatási Törvény elfogadását az egyetem szervezeti rendjét meghatározza. A szabályzatnak elsősorban az a része fontos, amely a vezetők és tanácsok megválasztásának módját és feladatait, valamint az utóbbiak összetételét határozza meg.

Nem értek egyet az egyetem tanácskezelési testületének azzal a követelésével, hogy ők az Egyetemi Tanácsban abszolút többséggel bírnak. Az egyetem oktató, gyógyító- és kutató tevékenysége a tanszé-

keken, illetve klinikákon valósul meg, ott ahol a tanszékvezetők az irányítók és meghatározók. Remélem: hogy a nem tanszékvezető oktatók és kutatók és a hallgatók legalább olyan felelősséget éreznek egyetemük jó híre iránt, mint a tanszékvezetők. Ha ez nem így lenne, akkor vagy a tanszékvezetői testület által kitűzött célok ártérkelésére van szükség, hiszen azokat a jóval nagyobb számban képviselt oktatók és hallgatók nem tudják támogatni, vagy az egyetemi oktatók és hallgatók kiválasztása elhibázott. Nem értek egyet azzal a mondatával sem, hogy: „az egyetemen a felelősség, a kötelesség, az elvárás, a nemzetközi és legkülönbözőbb hazai teendők döntő mértékben a vezetők, az egyetemi tanári testületre hárulnak.” Nagyon helytelenítem, hogy Rektor úr a felelősség, kötelesség és elvárások alól ilyen egyszerűen felmenti az egyetemi polgárok kb. 95 százalékát, abban az esetben természetesen, ha egyetért a tanszékvezetői testület véleményével.

Egy olyan egyetemi légkörben, ahol

a tanszékvezetők ilyen mértékben kívánják kizárólagosan képviselni az egyetem érdekeit, elengedhetetlennek tartom a nem-tanszékvezető oktatók mellett a hallgatók, hazánkban általában sokaság egyharmados részvételét Egyetemi Tanácsban. Egyben tájékoztatom Rektor urat, hogy a felsőfokú oktatásban érdekelt, három miniszter által kibocsátandó ajánlás elkészült, jelenleg az egyeztetés történik, és várhatóan az állásfoglalás napokon belül eljut az intézmények vezetőihez.

Kérem Rektor úr további közreműködését, hogy az egyetem nyilvánossága által megvitatott Szervezeti és Működési Szabályzatot — megbeszélésünk értelmében — az egyetemi küldöttgyűlés hagyja jóvá, és az Egyetemi Tanács fogadja el. Így látom biztosítva a szükséges változások beindulását, és az egyetem nyugodt és célirányos működésének visszaállítását.

Budapest, 1990. november hó

Köszönti:

Dr. Surján László

TÜZSZÜNETI FELHÍVÁS ÁGYÜSZŐ KÍSÉRÉTEBEN. Szíad Barre somáliai elnök azonnali tűzszünetre szólított fel. Barre tűzszüneti felhívását a Radio Mogadishu közölte, amely kormánykézen maradt annak ellenére, hogy a lázadók ennek ellenkezőjét hangoztatták. Ugyanakkor semmi jele sem volt annak, hogy a tűzszünetet este nyolctól meghirdető, ám órákkal később elhangzott felszólítás meghallgatásra talált volna. Könnyű- és nehézfegyverek rovgása volt hallható az egész fővárosban. Mogadishuban holttettek százai hevernek szanaszét, macskák és patkányok lepik el őket, s fennáll a koleraveszély is. A kormánycsapatok ellen harcot folytató Egyesült Somáliai Kongresszus (USC) elnevezésű gerillaszervezet egyik képviselője elmondta, hogy közel 15 ezer emberük közelít a főváros felé. Róma szerdán négy katonai szállítójárművet küldött a szomszédos Kenyába, s egy hadihajót irányított Somália partjaihoz, hogy segítsék a külföldiek evakuálását. Az olasz külügyminisztérium közlése szerint mintegy 350 olasz van Somáliában, akik közül 160–170 akar távozni. Richard Boucher amerikai külügyi szóvivő közölte: munkacsoportot hoztak létre azzal a céllal, hogy kidolgozzák a még Somáliában lévő 37 amerikai követségi személy, köztük a nagykövet, valamint további 50 amerikai állampolgár evakuálásának módját. Az ENSZ segélyprogramja keretében Mogadishuban dolgozó utolsó hat ENSZ-alkalmazott szerdán elhagyta a somáliai fővárost. (AP)

TÉMA: AZ ÖBÖL-VÁLSÁG. Török—iráni—pakisztáni külügyminiszteri hármas találkozó rendeztek csütörtökön Iszlámábádban, a pakisztáni fővárosban az Öböl-válság megvitatása végett. A találkozó kezdetén jelen volt és megnyitóbeszédet mondott Navaz Sarif pakisztáni kormányzó is. Olyan szilárd, nemzetközi politikai struktúra kiépítését szorgalmazta, amely a jövőben kizárná az Öböl térségében az afféle kalandorakciókat, amelyet Irak követett el Kuvait megszállásával. A pakisztáni rádió beszámolója szerint Alik Akbar Velajati iráni külügyminiszter kijelentette: Nem engedjük meg, hogy az agresszió diadalmaskodjék. Török kollégája, Ahmet Altmetocin közölte, hogy Törökország nem vesz részt az Irak elleni katonai fellépésben, hacsak őt magát nem éri támadás. Az iraki INA-hírgyűnység bagdadi forrásokra hivatkozva cáfolta csütörtökön, hogy Irak elvben beleegyezett volna Kuvait feladásába. Két francia lap — a Le Canard Enchaîné és a Paris Match — állította ezt. Azt is tudni vélték, hogy titkos genfi és bécsi tárgyalásokon született ilyen értelmű megegyezés iraki megbízottak és egyes arab államok képviselői között nyugati diplomaták közvetítésével. Az INA szerint nem is voltak ilyen tárgyalások.

RIGA — LAPOK NÉLKÜL. A szovjet belügyi csapatok szerdán megszállták Vilniusban a Párttörténeti Intézet épületét is — jelentette csütörtökön a vilnusi rádió. (Korábban már jelentettük a Litván Kommunista Párt KB épületének elfoglalását.) Az épület tulajdonjoga állandó vita tárgya a Moszkva-barát kommunista párt és a független litván kommunista párt (megváltozott neve szerint a Litván Dolgozók Demokratikus Pártja) között. A vilnusi rádiójelentés feltételezte, hogy a belügyi csapatok a Moszkva-barát kommunisták kérésére cselekedtek. A lett parlament elnöke, Anatolijs Gorbunovs és Ivars Godmanis kormányfő Mihail Gorbacsovval szeretne tárgyalni a rigai központi sajtó- és nyomdaépület elfoglalásának ügyéről. Ezt Lettország moszkvai képvisellete közölte csütörtökön a német DPA-hírgyűnység tudósítójával. Gorbunovs és Godmanis csütörtökön Moszkvába utazott. Látogatásukat nem ez ügy miatt teszik, amúgy is tervezték korábban, mert részt kívánnak venni a Legfelsőbb Tanács Szövetségi Tanácsának ülésén. Moszkvai programjukban Gorbacsovval való találkozás azonban nem szerepelt, ez az igényük már szorosan kötődik a szovjet belügyi csapatok szerdai rigai akciójához. Csütörtökön nem jelentek meg Rigában a lapok, mert a központi nyomda dolgozói sztrájkba léptek, amikor a szovjet belügyi alakulatok megszállták az épületet.

ÚJABB ÖTSZÁZ TÁVOZOTT. Újabb félezer albán állampolgár lépte át csütörtökre viaradóra a görög határt, jöllehet, az athéni hatóságok ismételt maradásra szólították fel őket, és a két szomszédos ország illetékesei Tiranában és Athénban is folytatják a tárgyalásokat a menekülési hullám megállításáról. A csütörtökön kiadott összesítés szerint tavaly, főleg az év utolsó napjaiban 5350 — zömmel görög nemzetiségű — albán állampolgár érkezett útiokmányok nélkül Görögországba. Szerda este Antonisz Szamarasz külügyminiszter újlag felhívta az Albániában élő görögöket, arra, hogy ha már kiállták a nehéz évtizedeket, most ne engedjenek a távozásukat ösztönző tiranai mesterkedéseknek. Athén azzal vádolja Tiranát, hogy a legkülönbözőbb eszközökkel igyekszik távozásra bírni a görög nemzetiségű tagjait. Az athéni kormány szóvivője szerint az albán hatóságok azzal a rémhírral indították el a menekülési hullámot, hogy a görögök a határ lezárására készülnek. — Az albán határőrök maguk mutatják az utat a szökevényeknek — mondta, hozzátéve: olyan híreszteléseket is terjesztenek Albániában, amelyek szerint Görögországban földet, lakást és autót kapnak az érkezők. Az athéni vádakat már szerdán cáfolták Tiranában, sőt szemtanúk szerint az albán határőrök csütörtökre viaradóra a levegőbe leadott lövésekkel visszafordulásra kényszerítettek néhány menekültöt.

KINAI RENDŐR HALÁLOS ÍTÉLETE. Kínában halálra ítélték egy volt rendőrt. Az illetőt Tajvan adta vissza a kínai hatóságoknak. A 22 éves Vu Hszin-hong tavaly szeptemberben egy hajón szökött át Tajvanra, s ekkor két tengerészt arra kényszerített, hogy vízbe vessék magukat. Egyikőjük megfulladt, s ezért a dél-kínai Hsziamen város bírósága halálra ítélte a gyilkossággal meletti illegális fegyvertartással és korábban elkövetett lopásokkal is vádolt rendőrt. (AFP)

DIPLOMATÁK KIUTASÍTÁSA. Svédország a három szovjet személyen kívül szerdán három kínai diplomatát is kiutasított, mivel szintén státusukkal összeegyeztethetetlen tevékenységet folytattak. Ezt szerdán közölte a stockholmi külügyminisztérium illetékese. A kínai diplomatákat azért nyilvánították nemkívánatos személynek, mert a tavalyelőtti pekingi diáklázadás Svédországba menekült résztvevőit megfigyelés alatt tartották, többüket svéd egyetemeken lefénnyképezték. A kínai diplomaták a stockholmi rádió jelentése szerint már el is hagyták állomáshelyüket, csakúgy, mint a kiutasított szovjetek. A svéd külügyminisztérium arról is beszámolt, hogy Kína válaszként kiutasította a pekingi svéd nagykövetség első titkárát és annak férjét. A svéd diplomata asszonyának január 10-ig kell elhagynia a kínai fővárost. A svéd televízió beszámolója szerint a kiutasított szovjet személyek, egy diplomata, a stockholmi szovjet kereskedelmi iroda munkatársa és egy újságíró, ipari és katonai célú kémtevékenységet folytattak (Reuter)